

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: J. Š., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí o místní příslušnosti soudu,

t a k t o :

K projednání věci **je příslušný** Krajský soud v Plzni.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou na ochranu nečinnosti se žalobce domáhal vydání rozhodnutí ve věcech jeho nároku na dávky státní sociální podpory (příspěvku na bydlení), k čemuž žalovaného zavázal Krajský soud v Plzni v rozsudcích vydaných v řízeních vedených pod sp. zn. 17 A 3/2011, sp. zn. 17 A 55/2011 a sp. zn. 17 A 56/2011.

Krajský soud v Plzni, jemuž byla uvedená žaloba doručena dne 28. 3. 2013, vydal usnesení ze dne 26. 4. 2013, č. j. 30 A 24/2013 – 7, jímž žalobu postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze s odůvodněním, že žalovaný má sídlo na adrese Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, což znamená, že má sídlo v obvodu Městského soudu v Praze. Krajský soud v Plzni tedy s odkazem na ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb. dovodil, že Městský soud v Praze je soudem příslušným k projednání a rozhodnutí této žaloby.

Proti tomuto postupu se Městský soud v Praze ohradil a předložil věc k Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o otázce místní příslušnosti. Svůj postup odůvodnil tím, že vyžádal od žalovaného vyjádření k podané žalobě i správní spisy a zjistil, že žalobce se skutečně dovolává ochrany proti nečinnosti ve věcech dávek státní sociální podpory. Jedná se tedy o řízení, kde se místní příslušnost soudu řídí ustanovením § 7 odst. 3 s. ř. s. a příslušným by proto měl být Krajský soud v Plzni, v jehož obvodu se nachází žalobcovo bydliště. Závěrem Městský soud v Praze uvedl, že žalobce se t. č. nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Ostrov nad Ohří – Vykmanov.

Ze sdělení Centrální evidence vězňů ze dne 13. 9. 2013 adresovaného Městskému soudu v Praze vyplývá, že žalobce je ve výkonu trestu odnětí svobody od 9. 7. 2013 do 9. 3. 2014.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci je důvodný.

Z ustanovení § 7 odst. 5 s. ř. s. vyplývá, že není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému. Nesouhlasí-li tento soud s postoupením věci, předloží spisy k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2012 dále platí, že *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

Podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2013 platí, že *ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody1a) a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.*

Právní úprava obecné místní příslušnosti ve správním soudnictví účinná od 1. 1. 2012 je založena na obecném kritériu sídla prvostupňového orgánu, který ve věci rozhodoval. Zvláštní úpravu soudní řád správní v platném a účinném znění však obsahuje zejména ve vztahu k věcem důchodového pojištění a dalších sociálních dávek podle zvláštních předpisů. Při soudním rozhodování v těchto věcech, ať už půjde o žalobu proti rozhodnutí, na ochranu proti nečinnosti nebo ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, je k řízení místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popř. v jehož obvodu se zdržuje. Další speciální pravidla pro určení místní příslušnosti ve správním soudnictví jsou obsažena v některých zvláštních zákonech (např. v § 32 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, atd.).

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je soud po podání návrhu na zahájení řízení povinen nejprve postavit najisto, čeho se navrhovatel domáhá, a zda je tedy jeho podání vůbec projednatelné v rámci správního soudnictví. V případě nejasného podání je proto na místě v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzvat navrhovatele k opravě či odstranění vad. Teprve poté může soud zkoumat svoji místní příslušnost k vyřízení návrhu a případně rozhodnout dle § 7 odst. 5 s. ř. s. o postoupení věci místně příslušnému soudu (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2011, č. j. Nad 32/2011 - 41).

Z uvedeného pro posuzovanou otázku místní příslušnosti k projednání a rozhodnutí žaloby žalobce vyplývá následující. Krajský soud v Plzni pochybil, pokud

pokračování

dostatečně nevyložil předmětnou žalobu v kontextu skutečností vyplývajících ze souvisejících spisů sp. zn. 17 A 56/2011 a sp. zn. 17 A 55/2011 a 17 A 3/2011, které se týkaly přezkumu rozhodnutí ve věcech dávek státní sociální podpory – příspěvku na bydlení. Z toho vyplynula i nesprávná kvalifikace věci podle pravidel pro určení místní příslušnosti obsažených v citovaných ustanoveních § 7 odst. 2 a 3 s. ř. s. Je-li v dané věci nepochybné, že se jedná o žalobu na ochranu proti nečinnosti ve věci vydání rozhodnutí o dávkách státní sociální podpory, pak je třeba aplikovat zvláštní ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s., které obsahuje kritérium pro určení místní příslušnosti podle místa bydliště či sídla, příp. faktického pobytu navrhovatele. Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že se jedná o žalobu na ochranu proti nečinnosti, a nikoliv o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, neboť soudní řád správní mezi těmito druhy řízení nečiní z hlediska určení místní příslušnosti žádný rozdíl (viz k tomu obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013, č. j. Nad 53/2013 - 18, přístupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud zohlednil při svém rozhodování i skutečnost, že v současné době je žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici s dozorem v Ostrově nad Ohří - Vykmánově, která se rovněž tak nachází v obvodu Krajského soudu v Plzni.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci důvodným, a proto rozhodl podle ustanovení § 7 odst. 5 s. ř. s. tak, že k řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti doručené Krajskému soudu v Plzni dne 28. 3. 2013 je místně příslušný Krajský soud v Plzni. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu